

Milde snavelbehandeling op tien dagen leeftijd: geen stagnatie in gewichtsverloop bij batterijhennen

B.F.J. Reuvekamp en Th.G.C.M. van Niekerk, onderzoekers legpluimveehouderij

Het Praktijkonderzoek Pluimveehouderij (PP) "Het Spelderholt" voert momenteel de zesde proef voor het onderzoek met verrijkte kooien. Niet snavelbehandelen gaf in de voorgaande proeven nog teveel problemen met verenpikkerij en kannibalisme. Om deze reden worden op de verrijkte kooien ongekapte hennen vergeleken met op 10 dagen leeftijd behandelde dieren. In dit artikel gaan we in op de resultaten van de opfok.

Inleiding

Het blijkt dat achterwege laten van snavelbehandelen in verrijkte kooien te veel problemen oplevert. Deze problemen zijn zeer divers: verenpikkerij, kannibalisme door wondpikken en cloacapikken. In een van de proeven bleek een belangrijk deel van de vuilshalige eieren te bestaan uit eieren besmeurd met bloed als gevolg van kleine wondjes aan de cloaca. Ook trad teveel verenpikkerij op en was de totale uitval te hoog (12 %). Voor de nieuwe proef wordt getracht pikkerij te voorkomen door een egale verlichting in de verrijkte kooien. Om het effect van ongekapte hennen in goed verlichte verrijkte kooien vast te kunnen stellen, worden tijdens de legperiode niet behandelde hennen vergeleken met op 10 dagen leeftijd behandelde dieren.

In januari 2000 zijn de hennen in de legstal geplaatst, waardoor op dit moment nog nauwelijks resultaten van de legperiode zijn te melden. Wel kunnen we het een en ander vertellen over de ervaringen en resultaten van de opfok. Op standaard opfokbatterijen zaten naast de niet of op 10 dagen snavelbehandelde kuikens ook dieren waarvan de snavel op 6 weken leeftijd zijn gekapt. Deze laatste groep kunnen we niet volgen tijdens de legperiode.

Proefopzet

De LSL-hennen voor de verrijkte kooien zijn opgefokt in een standaardbatterij op het bedrijf van de gebroeders Van Hunen te Otterlo. Het voer werd versterkt met voerwagens en de batterij was niet voorzien van mestbeluchting. De verlichting bestond uit dimbare gloeilampen.

Tijdens de opfok zijn drie behandelingen toegepast:

1. Niet snavelbehandelen
2. Op 10 dagen leeftijd snavelbehandelen met een heet V-vormig mes en sjabloon waarvan het gaatje een diameter had van 5,3 mm (milde behandeling). Gemeten vanaf de neusgaten werd gemiddeld 66 % van de bovensnavel verwijderd. De onbehandelde bovensnavel was 7,3 mm lang en na de behandeling 2,5 mm.
3. Op 6 weken leeftijd op traditionele wijze snavelkappen met een heet recht mes die van boven naar beneden door de snavel sneed. Gemeten vanaf de neusgaten werd gemiddeld 72 % van de bovensnavel verwijderd. De onbehandelde bovensnavel was 13,3 mm lang en na de behandeling 3,7 mm.

Alleen de hennen van de eerste twee behandelingen worden gevolgd in de legstal op een verrijkte kooi bij PP.

Resultaten

De behandeling op 10 dagen leeftijd leek nauwelijks een stagnatie in gewichtsontwikkeling tot gevolg te hebben. Vergeleken met de niet behandelde dieren is er geen verschil in diergewicht op het einde van de opfok (tabel 1). De niet behandelde en de op 10 dagen leeftijd behandelde hennen werden op een leeftijd van 16½ week overgeplaatst naar de legstal met verrijkte kooien. Op de dag van overplaatsen werden alle hennen gewogen. Het gemiddelde diergewicht was voor de niet behandelde hennen 1134 g en bij de op 10 dagen behandelde dieren leeftijd 1126 g. Doordat onder andere de dieren nuchter waren tijdens de dierweging waren ze lichter dan enige dagen eerder. Ook uit deze weging

blijkt dat er geen verschil is in diergewicht. In uniformiteit waren geen verschillen gevonden.

De op 6 weken leeftijd gesnauvelkapte dieren lijken lichter te zijn dan de beide andere groepen. De achterstand in gewicht is ontstaan na het kappen op 6 weken leeftijd. Dit is overeenkomstig met de vorige zes proeven. De opgelopen gewichtsachterstand is in het verdere verloop van de opfok voor een deel ingelopen. De uniformiteit lijkt iets beter te zijn voor de op 6 weken leeftijd behandelde dieren, maar van de zeven tot nu gevolgde koppels is dit de enige waar we dat zien. Bij de vorige koppels was de uniformiteit drie keer nagenoeg gelijk en drie keer slechter. Gemiddeld genomen zijn er geen aanwijzingen dat de uniformiteit wezenlijk verschilt.

Gedurende de opfok hebben zich geen problemen voorgedaan met pikkerij en de uitval was laag.

Conclusies

- De milde snauvelbehandelingen op 10 dagen leeftijd hadden nauwelijks een stagnatie in gewichtsontwikkeling tot gevolg. In uniformiteit zijn geen verschillen aanwezig.
- Bij de dieren met traditioneel op 6 weken leeftijd behandelde snauvels bleef het diergewicht achter. Er was geen eenduidig verschil in uniformiteit aanwezig.
- Nergens hebben zich tijdens de opfok problemen met pikkerij voorgedaan.

Tabel 1 Resultaten van de opfok van hennen op de batterij (LSL) op een leeftijd van 15 weken en 6 dagen

	Niet behandeld	Snauvelbehandeling op 10 dagen leeftijd (V-vorm)	Snauvelkappen op 6 weken leeftijd
Diergewicht (g/hen)*	1188	1176	1148
Uniformiteit (+ of - 10%) (%)	84	85	88

* = bij de niet behandelde hennen zijn 226 hennen gewogen, bij de op 10 dagen leeftijd behandelde dieren waren dat er 290 en bij de op 6 weken leeftijd gekapte dieren 227

Proefstal met verrijkte kooien